

**Inatsisinut Ataatsimiititaliaq
-/ MAANI**

Dato: 15-05-2015
J.nr.: 01.34.05-00002

UPA2015/148 Inatsisartut Suleriaasiata allangortinneqarnissaanik siunnersuut pillugu tusarniaanermi akissut

Inatsisinut Ataatsimiititaliap allakkatigut 30. april 2015-imeersutigut inatsisissatut siunnersuummut pineqartumut Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq oqaaseqaateqaqquaa, Suleriaatsimut Ataatsimiititaliamit akisassanik apeqqutinik erseqqinnerusunik 14-inik apeqquteqarluni. Apeqqutinit taakkunanga 13-it erseqqinnerusumik suleriaatsip allangortinneqarnissaanik Siulittaasoqarfiup siunnersuutaanut tunngapput. Apeqqut kingulleq avataanit nunatsinnut tikeraartoqartillugu Inatsisartuni qaaqqusanik oqaasertartitsisoqartarsinnaanerani partiit ilaannit saaffiginnissummut tunngavoq.

Suleriaatsimut Ataatsimiititaliap naggasiullugu pissutissaqartippaa piffissat oqaaseqarfiusinnaasut eqqarsaatigalugit Siulittaasoqarfimmi oqallittarnerit tunngavigalugit aamma oqaaseqarfigissallugu, tamannalu allakkiami matumani immikkoortutut kingullertut ilanngunneqarpoq.

Suliassaq manna ulloq 11. naj 2015 Suleriaatsimut Ataatsimiititaliap ataatsimiinnerani oqallisigineqarpoq. Ataatsimiinnermi Inatsisartunut ilaasortat uku peqataapput: Lars-Emil Johansen, Justus Hansen, Steen Luyng, Jens Immanuelson, Anthon Frederiksen, Agathe Fontain aamma Juliane Henningsen.

1. pill.: Ataatsimiititaliat atatsimiittarnerisa angalasarnerisalu ingerlanneqartarnissaannut piffissanik nassaarniartarnernut ajornartorsiutit atuuttut qaangerneqarnissaannut allanik periarfissaqarersoq Suleriaatsimut Ataatsimiititaliap takusinnaavaa?:

Inatsisinut Ataatsimiititaliap oqaatigaa Siulittaasoqarfiup siunnersuutigigaa ataatsimiititaliani ilaasortat amerlassusii aalajangersimasumik tallimanut inissinneqassasut, tassami arfineq-marlunnik ilaasortaqaalernikkut ilaasortat naapisinniarnarat ajornarsisimammat, taamalu ataatsimiititaliani ataatsimiinnerit arlallit sapaatit akunnerisa naanerinit unnukkulluunniit inissinneqartariaqartarlutik, ilaasortanut pjarissersuutaasumik, taamatullu aamma Inatsisartut ilaasortanut meerartalinnut suliffigissallugit kajuminnarnerulersinneqarnissaannik kissaatinut naapertuutinngitsumik.

Inatsisinut Ataatsimiititaliap ilanngullugu oqaatigaa ataatsimiititaliat arfineq-marlunnik inuttallit ataatsimiititaliat ataatsimut angalanianeri ulluinnarni ajornarnerulersissimagaat ataatsimiititaliallu angalanissanut missingersuutaat tatitissimallugit.

Siunnersuut Inatsisartuni oqallisigineqarmat suliassami matumani isummat assigiinngitsut saqqumermata Inatsisinut Ataatsimiititaliap paaserusuppaa Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq ataatsimiititaliat ataatsimiittarnissaannut angalasarnissaannullu, sapaatit akunnerisa naanerini

INATSIARTUT

sulisarnerup killilerneqarnissaannik kissaateqaatigakuni, piffissanik allanik periarfissatut tikkuaasinnaanersoq?

Ajornartorsiutip taaneqartup piviulluinnartullu killilernissaanut periarfissanik allanik ataatsimiititaliaq massakkorpiaq tikkuaasinnaangilaq. Ataatsimiititaliaq taamaalilluni isumaqarpoq tunngaviusumik kissaatiginaraluartoq ataatsimiititaliat ataatsimiittarneri angalasarnerilu sapinngisamik ingerlanneqartarpata piffissani ilaasortat tamarmik peqataaffigisinnaasaanni ilaqutariinnermullu ajoqutaanngitsni. Ataatsimiititaliali taamaattoq aamma nassuerutigisariaqarpaa naalakkesuinikkut suliaqarneq ulluinnarni piffissami nalinginnaasumik suliffiusartuni ullaakkut arfineq-marluniit ualikkut sisamanut nalinginnaasumik sulinnermut sanilliunneqarsinnaanngimmat. Tamanna tunngaviusumik atugassarititaasut naleqqussarfiusussat ilagivaat naalakkersuinikkut suliaqarniaraanni, kisiannili soorunami piffissat suliffiusartut equngasinnaasut sapinngisamik pinngitsoorniarneqartarlutik.

Ataatsimiititaliap misiligutitut isumaliutigisimavaa ataatsimiititaliat sulineranni sinniisussanik annerumik atuineruneq, ass angalanerni, peqataasinnaanersoq ataatsimiititaliap sulinerata eqaannerulersinneqarneranut. Taamaattorli sinniisussanik atuineruneq immiini naluneqanngereersunik ajornartorsiutitaqarpoq, tamatumunngalu ilanngunneqassalluni sinniisussat namminneq aamma ataatsimiititalianut allanut ilaasortaasussaammata, taamaattumillu sinniisussani annerusumik atuneq ajornartorsiummut iluarsisutaanaviarani.

2. pill.: Ataatsimiititaliani tamami partiit tamarmik inissaqarsinnaanissaat Suleriaatsimut Ataatsimiititaliap ajornanngitsutut pissusissamisoortutullu isigivaa?:

Inatsisinut Ataatsimiititaliap oqaatigaa Inatsisartut suleriaasianni atuuttumi § 27 naapertorlugu d'Hondtip periaasiata atorneqarneratigut malittarisassat atuuttut aallaavittut qularnaartarmassuk, partiit Inatsisartuni amerlanerussuteqartut aamma ataatsimiititaliani amerlanerussuteqarnissaat¹. Taamaaliornikkut ataatsimiititaliat inassuteqaataasa Inatsisartunilu aalajangiinerit akornanni oqimaaqatigiittoqarnissaa qularnaallisinneqartarpoq.

Inatsisinut Ataatsimiititaliap ilanngullugu oqaatigaa Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq eqqarsaatigalugu immikkut malittarisassaartoq, tassami ataatsimiititaliaq pineqartoq inuttalerneqartarmat siulittaasoqarfimmut ilaasortat saniatigut partiinit tamanit siulittaasoqarfimmi issiatitaqanngitsunit ilaasortamik tapertalerneqarnerisigut. Taamaalillunili aamma tassuuna periarfissaqarpoq Suleriaatsimut Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Inatsisartuni amerlanerussuteqartunut naapertuutinnginnissaannut.

Inatsisinut Ataatsimiititaliap taamatuttaaq oqaatigaa ataatsimiititaliani tamani partiit tamarmik qularnaarunneqarnissaanniik kissaat ulluinarni piviusunngortikkuminaatsussaammat, tassami partiinut mikinernut ass. marlunnik ilaasortalinnut ajornavissussaammat ataatsimiititaliani tamani ilaasortaataqarnissaq.

Taamaalilluni Inatsisinut Ataatsimiititaliaq ataatsimut isigalugu isumaqarpoq ataatsimiititaliani tamani partiit tamarmik sinniisoqarnissaat qularnaarniarlugu malittarisassat allanngortinneqarnerat iluaqutissartaqarlunilu ajoqutissartaqartoq. Inatsisinut Ataatsimiititaliap

¹ Naalakkersuisuutitaqarput ataatsimiititalianut illuatungiliuttut sinniisaannik toqqaanngippata. Tamanna ilaatigut pisareersimavoq.

INATSISARTUT

paaserusuppa Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq tamatumunnga qanoq oqaaseqaatissaqarnersoq.

Suleriaatsimut Ataatsimiititaliap Inatsisinut Ataatsimiititaliaq isumaqatigaa tunngaviulluinnartumik isiginnilluni kissaatiginarsinnaammat partiit tamarmik ataatsimiititaliani tamani sinniisuutitaqarsinnaanissaat. Nassuerutigineqartariaqarporli tamanna ulluinnarni qularnaaruminaassammat Inatsisartut ullumikkut katitigaatillugit, parteeqarluni mikisunnguanik arlalinnik. Qinersisarnerit pillugit teknikikkukut suleqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqartarnikkut ullumikkut periarfissaqareerpoq partiit mikinerusut isumaqatigiinniarnikkut ataatsimiititaliani soqutigisaminni nammassinnaasaminnilu inissinnissaminnut. Tamatuma malitsigisaannik Inatsisartuni partiit tamarmik ullumikkut arlaatigut Inatsisartut ataatsimiititaliaanni sinniisuutitaqarput. Taamaattumik ataatsimiititaliap tunngavissaqarsorinngilaa Suleriaatsimi § 27-imut allannguutissatut siunnersuuteqarnissaq.

Ataatsimiititaliarli isumaqarpoq – ataatsimiititaliat arfineq-marlunnik ilaasortaqarsinnaanerannik nalinginnaasumik periarfissaq Suleriaatsimit peerneqarpat – isumaliutigineqartariaqartoq Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq eqqarsaatigalugu tunngavissiisoqarsinnaannginnersoq ataatsimiititaliap taaseqataasinnaanngitsunik ataatsimeeqataarsutinik, taamatullu aamma ataatsimiititaliap aalajangiinerinut isumaliutissiisutanullu oqaaseqaatinik ilanngussisinnaatitaanngitsunik, ilaasortaqarsinnaanera, tamatumani partiit ataatsimiititaliami ilaasortaataqariinngitsut eqqarsaatigalugit. Taaseqataasinnaanatik ataatsimeeqataasartunut piumasaqaatit ass. nipangiussisimasussaataaneq eqqarsaatigalugit nalinginnaasumik ilaasortanut piumasaqaatit assigissavaat. Taamatut aaqqissuussinikkut qularnaarniarneqarpoq Inatsisartunut partiit ilaasortaataqartut tamarmik Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap suliaasaqarfianik pingaarutilimmik ingerlaavartumik malinnaasinnaanissaat. Taamaqataanik, assiginngisaanilli, periaaseqarneq Suleriaatsimut Ataatsimiititaliamit ilisimaneqareerpoq. Taamatulli periaaseqarnerup, Inatsisinut Ataatsimiititaliamit uparuarneqartutut, ajoqutigisinnaavaa taamaaliornikkut partiit anginerit partiinik mikinerusunik teknikikkut suleqateqarusussusiat annikillisinnaammat, tassami partiit mikinerusut taamatut periaaseqartoqarpat qaqugukkulluunniit Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliami issiatitaqalersinnaammata, naak taaseqataasinnaanngikkaluartumik. Inatsisartuni partiit mikinerit amerlanerulissagaluarpata Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq ilaasortarpasuaqalersinnaavoq. Ullumikkut Inatsisartunut partiit ilaasortaataqartut aallaavigigaanni taaseqataasinnaanatik peqataasut ilanngullugit Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliami inissat tamarmiusut arfineq-pingasunngorsinnaapput. Taamaattumik pisariaqassaaq peqatigitillugu Folketingip suleriaatsimut ataatsimiititaliaani ilisimaneqartutut taaseqataasinnaanngitsut ilanngullugit qassinik ilaasortaqarsinnaaneq qummut killilissallugu. Tamatumanilu ilaasortat ataatsimiititaliap ullumikkut ilaasortarisaanit amerlanerusariaqanngillat.

Ataatsimiititaliap tunngavissaqarsorinngilaa taamatut aaqqissuussineq ataatsimiititalianut allanut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaanngitsunut atuutitissallugu, tassami ataatsimiititaliaq taannarpiaq taaneqartoq immnikkut aningaasaliissuteqarsinnaatitaammat, ataatsimiititaliani allani ilisimaneqanngitsumik.

INATSIARTUT

3. pill.: Suleriaatsimut Ataatsimiititaliap pissusissamisoortutut isigaa Suleriaaseq allanngortinneqarpat ataatsimiititaliani tamani siulittaasuutitaqarneq siulittaasumullu tulluutitaqartarneq partiit naalakkersuisuutitaqartut illuatungiliuttullu akornanni avinneqartartussanngorlugit?:

Suleriaatsimi § 11, imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq ataatsimiititaliat namminneq siulittaasussartik tullissaallu qinertaraat. Ataatsimiititaliat katitigaanerat Inatsisartut katitigaanerannut nalinginnaasumik naapertuuttarmat, nalinginnaasumik imaakkajuttarpoq suleqatigiit Naalakkersuisuutitaqartut aamma ataatsimiititaliani siulittaasuutitaqarnerit siulittaasullu tulleqartitsinerit tigusarlugit.

Naalakkersuinikkulli kissaatigineqassappat ataatsimiititaliani siulittaasuutitaqarnerit aamma/imaluunniit siulittaasup tulluutitaqarnerit annerusumik illuatungiliuttunniit inuttalerneqartarnissaat tamanna Suleriaatsimi malittarisassat atuuttut iluanni imaaliallaannaq partiit akornanni isumaqatigiissutigineqarsinnaavoq. Taamatut anguniagaqarnissaq partiit akornanni ullumikkut naalakkersuinikkut isumaqatigiissutigineqarsinnaanngippat, taava aamma naatsorsuutigineqarsinnaanngilaq tamanna siunertaralugu suleriaatsip allanngortinneqarnissaa aamma naalakkersuinikkut isumaqatigiissutigineqassasoq.

Inatsisinut Ataatsimiititaliap ilisimatitsissutigaa Folketingimi suleriaatsimut aalajangersakkanik ilanngussisoqarsimasoq, kikkut naalakkersuisuutitaqarnerisut illuatungiliuttuunersulluunniit apeqqutaatinnagu ataatsimiititaliani siulittaasuuffiit agguataarneqarnissaannut qularnaarinninnissamuit atorluarsinnaasunik.

Folketingimi nutaamik aaqqissuussinikkut taamatuttaaq *ataatsimiititaliani siulittaasuuffiit* siunissami d'Hondtip periaasia malillugu agguataarneqartalissapput. Taamaalilluni d'Hondtip periaasia malillugu kisitsisit saqqummersut aalajangiisuusassapput, qinersisarnerit pillugit suleqatigiit sorliit siulittaasuufferusutaminnik siulliullutik toqqaassanersut il.il.

Aaqqissuussinerli ataatsimiititalianut ukununnga atuutinngilaq:

- 1) Siulittaasoqarfik Suleriaatsimullu Ataatsimiititaliaq, taakkunani Folketingip siulittaasua "inunnguuseralugu" siulittaasuulluni Folketingillu siulittaasuata tullia siulleq "inunnguuseralugu" siulittaasumut tulluilluni.
- 2) Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq, siulittaasuuffik suleqatigiinnut naalakkersuisuutitaqartunut ilaasortamit inuttalerneqartarluni.
- 3) Europamut Ataatsimiititaliaq, siulittaasuuffik illuatungiliuttunut qinersisarnerit pillugit suleqatigiinnut ilaasortamit inuttalerneqartarluni. Illuatungiliuttut qinersisarnerit pillugit suleqatigiit arlaliuppata, taakku annersaat siulittaasuutitaqassapput.

Inatsisinut Ataatsimiititaliap paaserusuppaa Inatsisartuni taamaaqataanik aaqqissuussinnaaneq Suleriaatsimut Ataatsimiititaliap tapersinnaaneraa?

Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq Inatsisartut Suleriaasianni aalajangersakkanik ilanngussisoqartariaqartoq, taamaalilluni ataatsimiititaliani siulittaasuuffiit Folketingip qanittukkut aalajangigaatut agguataarneqarsinnaalerniassammata. Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq nutaamik aaqqissuussineq ataatsimiititalianut tamanut atuuttariaqartoq, taamaattorli Siulittaasoqarfik pinnagu, tassani Inatsisartut Siulittaasuut inunnguuseralugu siulittaasuummat.

INATSISARTUT

4. pill.: Ataatsimiititaliat isumaliutissiissuteqartussaaitaanerata atorunnaarsinneqarnissaannik siunnersuut pisariaqassanngikkaluarpa, siunnersuutit Inatsisartut ukiuata naanerani inaarutaasumik akuersissutigineqarsimangitsut atorunnaartarnissaannik siunnersuut akuersissutigineqassanngikkaluarpat?:

Siulittaasoqarfiup siunnersuutigaa ataatsimiititaliat pinngitsooranik isumaliutissiissuteqartussaaitaanerata atorunnaarsinneqassasoq, taamaaliornikkut ataatsimiititaliat namminneq aalajangersinnaalissallugu, siunnersuutit ataatsimiititaliamut innersuunneqarsimasut soorliit naalakkersuinikkut suliarissallugit salliutinneqartariaqarnersut². Siunnersuutikkut ataatsimiititaliat periarfissinneqassapput siunnersuutit naalakkersuinikkut akuerineqarsinnaanngilluinnartutut isikkullit suliarinngilluinnarsinnaanissaannut. Taamaalillu siunnersuut aamma peqataasinnaassaaq inatsisit pitsaasuunissaasa qularnaarneqarnerinut, ataatsimiititaliammi nukissai killillit taamaalillutik annerusumik atorneqassammata siunnersuutinut – allannguutissatulluunniit siunnersuutinut - akuerineqarsinnaasunut. Taamaalilluni inatsisissanik piareersaalluni suliaqartarnerup nukittorsarneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Pissutsit suli imaassapput siunnersuutit ataatsimiititaliamut innersuunneqartut Inatsisartuni suliareqqinneqarsinnaassanatik ataatsimiititaliaq isumaliutissiissuteqartinnagu. Ataatsimiititaliap toqqassappagu isumaliutissiissuteqannginnissani, taava siunnersuut Inatsisartunut saqqummiunneqarqissanngilaq. Ataatsimiititaliat taamaalillutik aamma oqaasissaqarnerulissapput.³

Inatsisinut Ataatsimiititaliap paaserusuppaa siunnersuutip immikkoortuisa ilaat taanna suli pisariaqassanersoq Siulittaasoqarfiup siunnersuutaasa ilaat akuerineqassanngikkaluarpat, tassa inatsisissatut aalajangiiffigisassatullu siunnersuutit kiisalu apeqquteqaat aallavigalugu oqallinnissamik siunnersuutit Inatsisartut ukiuata naanerani naammassillugit suliarineqarsimangitsut ingerlaannartumik atorunnaarsinneqartarnissaannik siunnersuutip?

Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq isumaqanngilaq Siulittaasoqarfiup siunnersuutaani immikkoortut taakku marluk imminnut atatinneqarnissaat pisariaqartoq. Siunnersuutit ataatsimiititalianut innersuunneqartut tamarluinnaasa pillugit ataatsimiititaliat isumaliutissiissuteqartussaaitaanerata peerneqarneratigut inatsisissanik piareersaataasunik suliaqartarnerup nukittorsarneqarnissaannik Siulittaasoqarfiup anguniagaa, taamaalilluni suli anguneqarsinnaassaaq, Inatsisartut, siunnersuutit Inatsisartut ukiuata naanerani ingerlaannartumik atorunnaartarnissaannik siunnersuummik akuersissuteqassanngikkaluarpataluunniit. Suleriaatsimut Ataatsimiititaliap tamatumunnga atatillugu maluginiarpaq Folketingimi ataatsimiititalianut namminernut aalajangigassanngortinneqarnikummat siunnersuutit innersuunneqarsimasut pillugit isumaliutissiissuteqarusunnerlutik.

Suleriaatsimulli Ataatsimiititaliaq isumaqanngilaq Inatsisartut ataatsimiititaliaat taamaqataanik piginnaatitaasariaqartut.

² Taamaatorli suli immikkut aalajangersagqassaaq, tassami minnerunngitsumik Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 16 naapertorlugu aningaasanut inatsisissatut siunnersuut pillugu suli pisussaaffeqassammat isumaliutissiissuteqarnissamut.

³ Aaqquissuussineq akuersissutigineqassappat taamatuttaaq isummerfigineqartariaqassaaq ulluinnarni ataatsimiinnerni oqaluserisassanik aalajangersaasarneq siunissami qanoq aaqquissuunneqassanersoq.

INATISARTUT

Tamanna isumaqarpoq Siulittaasoqarfiup siunnersuutaanni § 1, nr. 10-mi allannguutissatut siunnersuut peerneqartariaqarmat.

Ataatsimiititaliaq tunngaviusumik isumaqaraluarpoq taamatut siunnersuuteqarnikut Siulittaasoqarfiup anguniagaa, tassalu siunnersuutinik akuerineqartussatut naatsorsuutigineqanngitsunik inatsisartut ataatsimiititaliallu suliakkersorneqartarnerata killilerneqarnissaanik, tapersersornaraluartoq, Ataatsimiititaliarli isumaqanngilaq maannakkut piffissaasoq siunnersuutigineqartutut aaqqissuussinissamut.

5. pill.: Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq isumaqarpa ilimanarsinnaassasoq Inatsisartuni amerlanerussuteqartut ataatsimiititaliat isumaliutissiissuteqartussaaitaanerata atortunnaarsinneqarneratigut ikinnerussuteqartut siunnersuutaasa tunulliuatassanngortinneqartarneratigut atornerlussinnaagaat?:

Inatsisinut Ataatsimiititaliap oqaatigaa ullumi Inatsisartuni amerlanerussuteqartut periarfissaqareemata aalajangissallugu ikinnerussuteqartut siunnersuutaasa tamarmik ataatsimiititalianut innersuunneqannginnissaanik. Amerlanerussuteqartut taamatutaaq Suleriaatsimi § 51-ip atorneqarneratigut aalajangersinnaavaat ikinnerussuteqartut siunnersuutaasa tamarmik siullermeerinninninnermi atorunnaassasut. Taamatutaaq ilanngunneqarsinnaavoq Siulittaasoqarfimmi amerlanerussuteqartut, Inatsisartuni amerlanerussuteqartut ersersillugit, piumagunik aamma aalajangersinnaareermassuk ikinnerussuteqartut siunnersuutaat tamarmik ataatsimiinnermi oqaluuserisassanut ilanngunneqassanngitsut.

Inatsisartoqarnermi ileqquliussimasatsinni qujanartumik takornartaavoq, amerlanerussuteqartut taamaaliorlutik ikinnerussuteqartunik oqaaseqartitsinaveersaartarnerat.

Taamaalilluni apeqquataalerpoq siunnersuutit ataatsimiititalianut innersuunneqartut, siunnersuutit ataatsimiititalianut innersuunneqartut tamaasa pillugit ataatsimiititaliat nalinginnaasumik isumaliutissiissuteqartussaaitaanerisa atorunnaarsinneqarneratigut, ilimagineqarsinnaanersoq tamatuma ataatsimiititaliani amerlanerussuteqartunit atornerlunneqassanersoq, ikinnerussuteqartut imaluunniit partiit ataatsimiititaliami sinniisuutitaqanngitsut siunnersuutaasa tunulliuunneqartarnerisigut.

Suleriaatsimut Ataatsimiititaliap – inatsisinut ataatsimiititaliatulli – oqaatigisariaqarppaa maannakkut assigiinngitsunik periarfissaqareermat, amerlanerussuteqartut, piumagunik, ikinnerussuteqartut siunnersuutaasa Inatsisartuni ataatsimiititaliani suliarineqarnissaat mattutissallugu. Periarfissalli taakku qaqutigunnaq atorneqartarput, tassungalu ilanngullugu oqaatigineqarsinnaalluni Inatsisartuni nalinginnaasumik inatsisartoqarnermi ileqquummaat ataatsimiititaliani tamatigoortumik suleqatigiittoqartarnera. Ataatsimiititaliat ullumikkut namminnerluinnaq periarfissaqareerput siunnersuutinik ataatsimiinnermut kingusinnerusunut kinguartitsinissaminnik, tamatumani sunnguamilluunniit takussutissaqanngilaq tamatumani ikinnerussuteqartut siunnersuutaat annerusumik eqqorneqartartut. Taamaalilluni ataatsimiititaliat nalinginnaasumik isumaliutissiissuteqarnissamut pisussaaffiata atorunnaarsinneqarnera ataatsimiititaliani tamatigoortumik suleqatigiittarnerup ileqquliunneqarsimasumik allanngortitsissasoq naatsorsuutigineqanngilaq, soorlu aamma pissutissaqarsorinangitsaq minnerunngitsumik ikinnerussuteqartut siunnersuutaasa eqqorneqartarnissaat annilaangatigissallugu.

INATISARTUT · PARLIAMENT OF GREENLAND

Postboks 1060 · 3900 Nuuk · ☎ +299 34 50 00 · 📠 +299 32 46 06 · ✉ ina@ina.gl · www.ina.gl

INATISARTUT

Suleriaatsimulli Ataatsimiititaliaq, apeqqummut 4-mut akissut naapertorlugu, isumaqarmat suleriaasissamut siunnersuutip tassunga tunngasortaa siunnersuummit peerneqartariaqartoq, massakkut qulaani allassimasut annerusumik eqqarsaatersuutitut isigineqassapput.

6. pill.: Ataatsimiititaliami sulinerup oqilisarneqarnissaanut periarfissanik allanik Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq takusarsinnaavaa?:

Inatsisinut Ataatsimiititaliap oqaatigaa Siulittaasoqarfiup siunnersuutaat arlallit ataatsimiititaliat sulineranni oqalisaannissamik kissaateqarnermik tunngaveqartut. Taamatut pisariaqartitsisoqarnera nalinginnaasumik naalakkersuinikkut isumaqatigiissutaagunarpoq, tamannalu erseqqissarneqartarpoq siunnersuutit ataatsimiinnermi kingusinnerusumut tullianilluunniit ataatsimiinnissamut kinguartinneqarnissaannik qinnuteqaataasartutigut amerlasuutigut.

Siulittaasoqarfiup misiligitissatut isumaliutigisimagaluarpaa ataatsimiinnernut tamanut ilaasortat ataasiakkaat qanoq amerlatigisunik siunnersuuteqarsinnaaneranut qummut killilernerqarsinnaannginnersoq. Taamali aqqissuussisinnaaneq siumut unitsiinnerneqarsimavoq, siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaatini sukumiisumik nassuiaatigineqareersutut.

Inatsisinut Ataatsimiititaliap periarfissatut allatut isumaliutigisimavaa Siulittaasoqarfiup ataatsimiinnerit aallartinnginnerani aalajangertassagaa piffissami ataatsimiiffiusussami aggersuni ilaasortat siunnersuutit qassit illersorneqarsinnaasumik suliarineqarsinnaasassanersut. Taakkunanga amerlanerusunik siunnersuuteqartoqarpat makitsinikkut aalajangerneqartarsinnaassaaq, ilaasortat siunnersuutaat sorliit ataatsimiinnermi aggersumi oqaluuserisassanut ilanngunneqassanersut, siunnersuutillu sinneri ingerlaannartumik ataatsimiinnissamut tullermut kinguartinneqarlutik.

Suleriaatsimut Ataatsimiititaliap orniginartinngilaa siunnersuutit ikilisinneqartassappata siunnersuutit tiguneqarsimasut akornanni makitsinikkut siunnersuutit siumut aalajangeriikkamik amerlassusillit peerneqarnissaat kinguartinneqarnissaalluunniit siunertaralugu. Taamatut makitsinikkut partiit ilaasortallu tamarmik naapertuilluartumik pineqarnissaat ilumut qularnaarneqarnavianngilaq, taamaattumillu periaaseq naapertuilluannigitsutut isigineqassallauni, tassami taamaaliornikkut siunnersuutit suliarilluakkat annertuullu tunullunneqarsinnaammata siunnersuutininut pingaannnginnerunut sanilliullugit. Naggataatigut minnerunngitsumillu taamatut periaaseqalernikkut annilaangatigineqarsinnaavoq partiit ilaasortallu ataasiakkaat siunnersuutigisartakkanik amerlisissagaat siunnersuutimik oqaluuserisassanut ilanngunneqarnissaannut pitsaannerusunik periarfissaqarusullutik. Taamaalisooqarpat ataatsimiititaliami sulinerup oqilisarneqarnissaannik siunertarineqartumut akerliulluinnartumik pisoqassaaq.

Ataatsimiititaliamut ilaasortat tamatuma saniatigut allanik aqqiissutissatut siunnersuutissaqanngillat, Inatsisartut allattoqarfianni sulisunik amerlanerusunik atorfinitsitsisoqarsinnaanerata saniatigut, peqatigitillugulu ataatsimiititaliap ilisimaaralugu massakkorpiaq sulisunut amerlanerusut allaffissaqartitsinnissaaq ajornassagunartoq. Ataatsimiititaliap taamatuttaaq nalunngilaa Inatsisartut allattoqarfiat amerlanerusunik sulisuleranni peqatigisaannillu Naalakkersuisut allaffeqarfii taamaaqataanik pineqaratik,

INATSIARTUT

tamanna oqartussatut allaffeqarfiit taakku akornanni oqimaaqatigiinnginnermik pissusissamisuunngitsumik pilersitsissammat.

7. pill.: Apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuutit siunissami Inatsisartut oqaaseqaatissatut siunnersuummik tamatigut ilaqartinneqartarnissaannik siunnersuummut Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq oqaaseqaatissaqarpa?:

Inatsisinut Ataatsimiititaliap allakkamini nassuiaatigaa Inatsisartut oqaaseqaatissaattut siunnersuummik saqqummiussaqaarnissamut Suleriaasissaq periarfisseereersoq.

Siulittaasoqarfiup siunnersuutigaa apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuutitut peqatigitillugu pinngitsoorani oqaaseqaatissamik ilanngussisoqartassasoq, tassami maannamut Siulittaasoqarfiusartut apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuuterpassuit itigartittariaqarsimammatigit, taakku sammisamikkut tamatigoorpallaarsimagaangata, imaluunniit taakku nalinginnaasumik ajornartorsiutinik taakkartuiffiugaangata ajornartorsiutit qanoq qaangerneqarnissaannut sukumiinerusumik tikkuussiviunatik. Siulittaasoqarfiup apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuutit taamaattut, tassa Inatsisartut oqaluuserisassaannut ilanngunneqanngitsut, suliarineqarnerannut atatillugu nalinginnaasumik pingaartittarsimavaat Inatsisartut oqalungusiartarfinngunnginnissaat.

Tamatuma saniatigut oqaatigineqarsinnaavoq nalinginnaasumik isumatusaarnermi tunngavissatut akuerisaammat, ajornartorsiummik tikkuagaanni, taava aamma isumaliutigineqarsimassasoq ajornartorsiut qanoq iluarsineqarsinnaassanersoq.

Taamaalilluni siulittaasoqarfiup siunnersuutaa tunngavissamut tamatumunnga naapertuuppoq.

Taamaalilluni Siulittaasoqarfiup siunnersuutaa akuerineqassappat naatsorsuutigisariaqarpoq ataatsimiinnernut apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuutininik oqaluuserisassanut Siulittaasoqarfiup itigartitsisarnerata akuttunerulernera.

Naalackersuisut akissuteqaamminni ersersippaa ernummatigalugu inuiaqatigiinni asuli naatsorsuutigineqarsinnaanngitsumik neriulluartitsisoqalissasoq, pinngitsoorani Inatsisartut oqaaseqaatissaannut siunnersuummik ilanngussisoqartalissappat. Taamatut ernummateqarneq piviusunik tunngaveqanngitsutut oqaatigineqartariaqarpoq, tassami Inatsisartut oqaaseqaataannit siusinnerusukkut Inatsisartunit akuersissutigineqartarsimasunut atatillugu taamatut piviusorsiuunngitsunik naatsorsuuteqartarsimaneraaneq oqaatigissallugu tunngavissaqanngimmat. Naalackersuisummi aamma pissutissaqartissimangilaat taamaaqataannik ernummateqarnerminnik ersersitsissallutik, taamanikkut Inatsisartut oqaaseqaateqarsinnaanerannut periarfissaq Inatsisartut Suleriaasiannut ilanngunneqarmat.

Tamatuma soorunami allangortinngilaa Inatsisartut oqaaseqaataannik akuersissuteqarneq aalajangiiffigisassatut inatsisissatulluunniit siunnersuutip akuersissutigineqarneranut paarlaanneqassanngimmat. Apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnerit Inatsisartullu oqaaseqaatissaannut siunnersuutit Inatsisartuni ataasiaannarlugit oqallisigineqartarput, taamaattumillu aamma Inatsisartut oqaaseqaataat inatsisilerinermi teknikikkut innuttaasullu inatsisitigut illersugaanerat isiginiagassat eqqarsaatigalugit Naalackersuisunut inatsisitigut pituttuisuunatik.

INATSISARTUT

Kiisalu aamma isumaliutigineqarsinnaavoq, siunnersuutip siullermeerneqarnerani aamma oqaatigineqartutut, Inatsisartut apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuutip suliarineqarnerani naqisimaneqaratik tamanna namminneq inernilersinnaasariaqaraat, taamaattumuillu pissusissamisuunngitsutut isigineqarsinnaalluni Inatsisartut oqaaseqaatissaattut siunnersuutitut ittumik oqallinnerup qanoq inerneqarnissaa siumut siunnersuutigineqareertassappat. Suleriaatsimut Ataatsimiititaliap tamatumunnga atatillugu innersuussutigisariaqarpaa § 36, imm. 4-mut aalajangersagassatut siunnersuummi allanngortitami takuneqarsinnaammat, siunissami Inatsisartut oqaaseqaatissaannut siunnersuummut allannguutissatut siunnersuuteqartoqarsinnaalissammat. Ilisimaneqartutut tamanna ullumikkut ajornarpoq. Taamaattumik apeqquteqaateqartut aallaqqaammut naatsorsuutigisaannit oqallinneq allamut sammissagaluarpat, taava Inatsisartut namminneq tamanna aalajangersinnaavaat.

8. pill.: Apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiat siunissami ataatsimiinnerit ingerlanerini ingerlaavatumik tunniunneqarsinnaalernissaannut siunnersuummut Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq oqaaseqaatissaqarpa?:

Siulittaasoqarfiup siunnersuutigaa ataatsimiinnerit ingerlaneranni apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissianik ingerlaavartumik tunniussisinnaaneq ammaanngassasoq, oqallittarnerit pineqartut naalakkersuinikkut massakkorpiaq pisunut sammisinneqartarnissaat siunertaralugu.

Anguniarneqartoq tassaavoq ilaatigut taamaaliornikkut apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnerit Inatsisartunit innuttaasunillu soqutiginarnerusutut massakkorpiarlu pisunut tunnganerusut misigineqartassammata, taamatullu aamma naatsorsuutigineqarmat aalajangiiffigisassatut siunnersuutit Inatsisartunut saqqummiunneqartartut, taamalu aamma ataatsimiititalianut innersuunneqartartut, ikinnerulernerat, tassami ilaasortat ingerlaavartumik naalakkersuinikkut saqqumilaartinneqarnissaminnik pisariaqartitsinerat maanna naammassineqarsinnaalissammata massakkorpiaq pisut pillugit apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuuteqartarnikkut.⁴

Naalakkersuisut akissuteqaamminni oqaatigaat sivikinnerpaamik sapaatit akunnerinik pingasunik piffissaqartitsinissaq pisariaqassasoq akissuteqaammik naammattumik pitsaassusilimmik piareersaanissamut. Tamanna akuersarneqassagaluarpat taava apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnerit massakkorpiaq pisunut tunngajunnaassappat. Tassunga ilanngullugu isumaliutigineqarsinnaagunaraluarpoq sapaatit akunnerinik pingasunik piffissaqartitsinissaq apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiamut akissuteqaasiornissamut pisariaqarneris, nalunngikkaanni ataatsimiinnerit nalaanni ass. § 37 naapertorlugu apeqqutit akineqarlutillu apeqquteqarpassuaqarlunilluunniit naalakkersuisumik siunersuunerit ingerlanneqartartut sivikinneralaarsuarnik piffissaqartitsilluni.

Tamatumunnga ilanngunneqassaaq Inatsisartut oqaaseqaatissaannik akuersineq Naalakkersuisunik pituttuisussaangimmat inatsisissatut aalajangiiffigisassatulluunniip siunnersuutip akuerssutigineqarnera assignagu. Apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik

⁴ Siunnersuutip tassunga tunngasortaa akuerineqassappat Siulittaasoqarfiup aalajangertassagunarpaa ataatsimiinnermi oqaluuserisassat aalajangersarneqarfianni siullermi sapaatit akunneri tamaasa ullormi ataatsimiiffiusumi aalajangersimasumi siunnersuutit ikittuinnaat oqaluuserisassanut ilanngunneqartarnissaat ingerlaavartumik apeqquteqaat aallaavigalugu oqallittarnissat inissaqartinniarlugit.

INATISARTUT

siunnersuummut akissuteqaat taamaalilluni annerusumik naalackersuinikkut qanoq piumassuseqarnermik nalunaarutaavoq tunngaviusumillu isummernerulluni.

Ataatsimiititaliaq taamaalilluni tunngavissaqarsorinngilaq Naalackersuisut sivikinnerpaamik sapaatit akunnerinik pingasunik piffissaqarusullutik kissaataata ingerlaannaq akuerineqarnissaanut.

Inatsisinut Ataatsimiititaliap tamatuma saniatigut isumaliutigisimavaa Inatsisartut allattoqarfiat nukissaqarnermaq ataatsimiinnerit nalaanni apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiat suliarineqarnerinut ikiunnissaminut. Suleriaatsimut Ataatsimiititaliap tamatumunnga siullertut oqaatigissavaa ullumikkutuut aamma siunissami Allattoqarfimmi nukissanik pingaarnersuisoqartuartaqarmat, tamatumani siunnersuutit ataatsimiititalianut innersuunneqartut pillugu ataatsimiititaliat isumaliutiissiisuteqarnissaaq tamatigut salliutinneqartarluni.⁵ Ataatsimiititaliaq taamatuttaaq isumaqarpoq apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuutitut ilulissatut piumasaqaatit inatsisissatut aalajangiiffigisassatulluunniit siunnersuutitut piumasaqaatitut annikinnerusut, taamaattumillu partiit namminneq allattoqarfii tassaassallutik annerusumik apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuutit ingerlaavartumik suliarineqartarnerannut ikiuuttussat.

9. pill.: Siunnersuutit akuersissutigineqarsimangitsut nalinginnaasumik Inatsisartut ukiuata naanerani atorunnaartarnissaannik siunnersuummut Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq oqaaseqaatissaqarpa?:

Tunngaviusumik inatsimmi § 41, imm. 4-mi aalajangersagaqarpoq Suleriaatsimi aalajangersagassatut nutaatut Siulittaasoqarfimmit siunnersuutigineqartumut naapertuuttumik. Tunngaviusumik inatsimmi aalajangersagaq malillugu siunnersuutit tamarmik folketingip ukiuata naanerani Folketingimit naammassillugit suliarineqarsimangitsut atorunnaartarput.

Siulittaasoqarfiup siunnersuutaasa ilaat taanna akuerineqassappat aqqissuussineq taanna aamma Inatsisartunut atuutilissaaq. Anguniarneqartoq tassaavoq Inatsisartut ataatsimiititaliullu taamaalillutik ukiumut ataasiarlutik siunnersuutit qaquguluunniit akuersissutigineqarnissaminut ilippanaateqanngitsut akornanni salisinnaanissaat. (Inatsisartut ukiui pitarlugit siunnersuutitik attassiinnarsinnaaneq siunnersuummi periarfissatut ilanngunneqarsimavoq imm. 10-mi sukumiinerusumik sammineqartumik).

Naalackersuisut akissuteqaamminni isumaqanngillat Inatsisartut suleriaatsiminni aalajangersakkamik taamaattumik ilanngussisariaqartut, Naalackersuisut isumaqarmata pisuni ataasiakkaani tamani Inatsisartut tunngaviusumik namminerisaminnik aalajangiisariaqartassasut inatsisissatut aalajangiiffigisassatulluunniit siunnersuutip akuersissutigineqannginnissaanik atorunnaarsinneqaannarneranut taarsiullugu. Naalackersuisut akissuteqaataanni taamaattoq isummerfigineqanngilaq siunnersuutit ullumikkut atorunnaartareermata Naalackersuisut siulittaasuat qinersinissamik nalunaaruteqarpat, tamannalu tunngaviusumik ajornartorsiutitut isigineqarani.

Taamatuttaaq akissuteqaammi isummerfigineqanngilaq ataatsimiititaliap ullumikkut malittarisassat qaqugumulluunniit atuuttut malillugit qaqugukkulluunniit siunnersuummik

⁵ Tamanna ilaatigut atuuppoq § 37 naapertorlugu apeqqutit suliarineqarnerinut ikiunnernut, ataatsimiititaliat angalanissaasa pilersaarusiornernut allatigullu siunnersuinernut atatillugu.

INATSISARTUT

suliarinninnertik piffissaligaanngitsunik kinguartissinnaammassuk, taamaalillunilu siunnersuut qinigaaffiup naanerani atorunnaassalluni, Inatsisartut taamatut aalajangiinermut sunngamilluunniit peqataatinngikkaluarlugit.

Taamatuttaaq ilisimasat malillugit Tunngaviusumik inatsimmi § 41, imm. 4-mik Naalakkersuisut ernummateqarnerannut naapertuuttumik tunngaviusumik isornartorsiuisoqarnikuunngilaq.

Taamaalilluni ataatsimiititaliaq isumaqarpoq siunnersuutip tassunga tunngasortaanik akuersissuteqarnissami taamaallaat tunngaviusariaqartoq Inatsisartut isumaqarnersut siunnersuutip siunertaa tapersorsorneqarsinnaasoq, Naalakkersuisumik tunngaviusumik taamaassorinninnerat tunngaviginagu.

Taamaalilluni Ataatsimiititaliap nalilerpaa pissusissamisoortoq Inatsisartut ukiuata naanerani siunnersuutit pineqartut atorunnaartarpata allatut aalajangiisoqarsimatinnagu.

10. pill.: Siunnersuutit akuerineqanngitsut atuukkunnaartussatut isikkoqartut aamma Inatsisartut ukiuanni aggersumi ingerlatiinnarneqarsinnaanerannut siunnersuummut Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq oqaaseqaatissaqarpa?:

Inatsisinut Ataatsimiititaliap siuliani apeqqummut nanngissutitut maluginiarsimavaa siunnersuut atuukkunnaartussaagaluq Inatsisartut ukiuanni aggersumi attatiinnarneqarsinnaassammat, siunnersuuteqartoq ataatsimiititaluarluunniit siunnersuummik suliaqartoq tamatumingna nalunaaruteqarpata piffissaq siunnersuutininik tunniussivissaq sioqqullugu. Siunnersuutininik tunniussivissaq kingulleq nalinginnaasumik tassaasarpog ataatsimiinnissaq aallartinnissaa sapaatit akunnerinik tallimanik sioqqullugu. Inatsisartut ukiuat septembarimi tallimangornerit aappaanni aallartittarpoq.

Inatsisinut Ataatsimiititaliap isumaliutigaa pissusissamisoornersoq siunnersuutip attatiinnarneqarsinnaanera, taamaaliornikkummi siunnersuutit naammassineqanngitsut akornanni salisarnissaq illuatungilerneqassammat.

Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq Suleriaatsimut ilanngunneqarpat siunnersuutit akuerineqarsimanngitsut Inatsisartut ukiuata naanerani ingerlaannaq atorunnaartassasut, taava pissusissamisuussammat pisariaqanngitsumik aporfilersuinani siunnersuutit aamma inatsisartut ukiuanni aggersumi attatiinnarsinnaanerannut periarfissiisoqarpat. Taamaaliortoqanngippammi naatsorsuutigineqarsinnaammat siunnersuuterpassuit siusinnerusukkut oqaluuserisassanut ilanngunneqarsimasut naammassillugilli suliarineqanngitsut ilarpassuisa saqqummiunneqaqqinnerat, taamaalillutillu Inatsisartut siunnersuuteqarpassuit nutaamik siullermeertariaqassallugit, naak immaqa siunnersuutikkut siusinnerukkut siullermeerneqarlutilluunniit aappasaaneerneqareersimasut. Tamanna pissusissamisuussanngilaq.

Tamatumunnga atatillugu immikkut eqqumaffigineqartariaqarpoq Siulittaasoqarfiup siunnersuutaani takuneqarsinnaammat siunnersuummik Inatsisartut ukiuanni aggersumi attassiinnarniaraanni tamanna nalunaarutigineqartassammat kingusinnerpaamik *ullormi tunniussivissami*. Nalinginnaasumik ulloq siunnersuutininik tunniussivissaq Inatsisartut ukiuata naannginnera sapaatit akunnerinik arlalinnik sioqqullugu inissisimasarpoq. Tamanna isumaqarpoq piffissami siunnersuutininik nalunaaruteqarfissami Siulittaasoqarfimmuut nalunaaruteqartoqarsimatinnagu Inatsisartut ukiuanni aggersumi siunnersuutip

INATSISARTUT · PARLIAMENT OF GREENLAND

Postboks 1060 · 3900 Nuuk · ☎ +299 34 50 00 · 📠 +299 32 46 06 · 📧 ina@ina.gl · www.ina.gl

INATISARTUT

attatiinnarneqarnissaanik, ajornassamat ukiakkut ataatsimiinnissamut aggersumut siunnersuutip nalunaarutigineqaqqinnissaa, aatsaalli upernaakkut ataatsimiinnermut aggersumut nalunaarutigineqaqqissinnaalluni. Taamaalilluni taamanikkoornissaannut sivikinnerpaamik ukioq ataasedq ingerlariissaaq siunnersuutip siullermik Inatsisartuni siullermeerneqarneraniit. Piffissami taaneqartumi naalakkersuinikkut pissutsit Inatsisartullu katitigaanerat allanngorsimasinnaapput, taamaattumillu pissutsit taamaatsillugit nutaamik siullermeerinninnissaq eqqarsarnartoqassanani. Taamatuttaaq ilimagineqartariaqarunanngilaq ilaasortat *upernaakkut ataatsimiinnissamut* siunnersuutiminnik saqqummiusseqqinnissamut annerusumik soqutiginnissasut, siunnersuuteqartup (ataatsimiititalialluunniip suliarinnittup) *ukiakkut ataatsimiinnermut* qaangiuttumut pissutissaqartissimangippassulluunniit siunnersuutip attatiinnarneqarnissaanik Siulittaasoqarfimmud qinnuteqassallutik.

11. pill.: Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq isumaqarpa siunnersuutit taamatut ingerlaannartumik atorunnaarsinneqartarnerisigut Inatsisartunut ajornanginnerulissasoq siunnersuutit mianernarnerusinnaasut suliarinaveersaarnissaannut?:

Inatsisinut Ataatsimiititaliap uparuarpa eqqarsaatigineqarsinnaammat Inatsisartunut siunnersuutimik piviusunngortinneqarsinnaanngitsunik siunnersuuteqartoqarsinnaanera, innuttaasunit isigineqarneq eqqarsaatigalugu ataatsimiititalianut Inatsisartunulluunniit itigartikkuminaassinnaasunik. Tamatumani assersuutitut taaneqarsinnaavoq soraarnerussutisiat sisamariaammik qaffanneqarnissaannik siunnersuuteqarneq, sunnguamilluunniit siunnersuutip qanoq aningaasalersorneqarnissaa taanagu.

Inatsisinut Ataatsimiititaliap isumaliutigaa Inatsisartut ukiuata naanerani siunnersuutit ingerlaannaq atorunnaartarnissaannik aalajangersagassatut siunnersuut pisut ilaanni iluaqutaasinnaassammat, assersuutigalugu ataatsimiititaliamut suliarinnittumut taamaasioqarnerp pitsaanerussappat siunnersuutip itigartinneqarnissaannik inassuteqarnissamut taarsiullugu.

Suleriaatsimut Ataatsimiititaliap taamaalilluni mattussinnaanngilaa aalajangersagaq taamatut malunnangitsumik Inatsisartut isummitsaaliorneqarnissaannut atorneqarsinnaassammat, ass. siunnersuutit akisuut innuttaasunillu nuannarineqartut eqqarsaatigalugit. Eqqaamaneqassaarli taamatut siunnersuuteqartup siunnersuutip attatiinnarneqarnissaa nammineq qularnaarniarsinnaammagu.

12. pill.: Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq isumaqarpa tatiginninnginnermik tunngavilimmik oqaluuserisassamik saqqummiussisoqartillugu oqaaseqarsinnaatitaaffittut siunnersuutigineqartut naammattut?:

Tatiginninnginnermik tunngavilimmik oqaluuserisassamik saqqummiussisoqartillugu oqaaseqarnissamut piffissarititanik malittarisassanut ilanngussisoqarnissaa Siulittaasoqarfiup siunnersuutigaa.

Saqqummiussinnermut minuttit tallimat, tatiginninnginnermik taasisitsinissamik pinngitsoortitsiniarluni oqaluuserisassat siunnersuummik saqqummiussinnermut minuttit tallimat, partiit oqaaseqartuinut tamanut minuttit tallimat kiisalu Naalakkersuisut naggataarutaasumik oqaaseqarnerannut minuttit tallimat siunnersuutigineqarput.

INATSISARTUT

Nalilerneqarpoq piffissat oqaaseqarsinnaanissamut siunnersuutigineqartut ullumikkut tatiginninnginnermik tunngaveqarluni oqaluuserisassatut siunnersuuteqartoqartillugu piffissanut oqaaseqarfiusartunut naapertuutinnikkunik sivilisunerusut.

Ataatsimiititaliaq isumaqanngilaq oqaaseqarnissamut piffissarititaa taakku siunnersuutigineqartunut sanilliullugu suli sivitsorneqartariaqartut. Ataatsimiititaliap tamatumunnga atatillugu pingartippaa tatiginninnginnermik tunngavilimmik oqaluuserisassamik saqqummiussisarnerit nalinginnaasumik pisarmata peqatigitillugu annerusumik atuagassanik saqqummiussinngikkaluarluni naalakkersuinikkullu isummernissamut sivikitsuinnarmik piffissaqarluni. Taamaalilluni pisariaqarsorinangilaq partiit oqaaseqaataasa il.il. saqqummiunnissaannut sivilisunerusumik oqaaseqarsinnaanissamut piffissaqarnissaq. Ataatsimiinnermilli aqutsisoq erseqqinnerusumik naliliinikkut sivilisunerusumik oqaaseqartitsisinnaassaaq, tamanna pissutsit naapertorlugit pissusissamisoorutut nalilerneqarpat.

13. pill.: Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq isumaqarpa tatiginninnginnermik tunngavilimmik oqaluuserisassamik saqqummiussisoqartillugu oqaaseqartussat tulleriinnissaattut siunnersuutigineqartoq pitsaanerulersinneqarsinnaasoq?:

Inatsisinut Ataatsimiititaliap oqaatigaa tatiginninnginnermik tunngavilimmik oqaluuserisassanngortitsinermi oqaaseqartussat tulleriinnissaannut siunnersuutigineqartukkut Naalakkersuisut aatsaat oqaaseqarsinnaassammata partiit oqaaseqartui oqaaseqareerpat.

Inatsisinut Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq naapertuullarnerusinnaagaluartoq Naalakkersuisoq tatiginninnginnermik ersersitsivigineqartoq oqaaseqartinneqarsinnaappat partiit oqaaseqaataat saqqummiunneqartinnagit.

Suleriaatsimut Ataatsimiititaliap tamanna isumaqatigaa.

14. pill.: Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq isumaqarpa Inatsisartut oqaluttarfianniit tikeraat avataaneersut qaaqqusatut oqaaseqarsinnaatitaalernissaannut inatsisitigut tunngavissisoqartariaqartoq?

Siumup Inatsisartunut ilaasortaaitai allagaqaateqarsimapput kaammattuutigalugu Suleriaatsimik suliaqarnermut atatillugu isumaliutigineqassasoq allannguutissatut siunnersuuteqarnikkut suleriaatsip aalajangersakkamik ilaneqarsinnaanera, taamaalilluni nunanit allanit naalakkersuisunut ilaasortat pisortatigoortumilluunniit nuimasut tikeraartut allat periarfissinneqarlutik Inatsisartunut ilaasortanut oqaaseqarsinnaanissaminnut. Taamaaqatanik aaqqissuussisoqarsimanera ilaatigut amerikami senatimit ilisimaneqarpoq, assersuutitut taaneqarluni japanimi ministeriunerup qanittukkut senatimut tamarmiusumut oqalugiarsimanera. Ilisimaneqartutut taamatut qaaqqusanik oqaaseqartitsisinnaanermut piumasaqaataavoq senatip tamatumunnga isumaqataanissaa. Tamannali nalinginnaasumik tamatigut atuukkajuppoq, tamatigullu siumut isumaqatigiissutaareertarluni.

Allakkiami oqaatigineqarpoq taamatut aaqqissuussineq ilaatigut peqataasinnaasoq ilaasortat apeqqutinik nunanut allanut sillimaniarnermullu tunngasunik soqutiginninnerulernerannut ilisimasaqarnerulernerannullu, soorlu aamma aaqqissuussineq peqataasinnaasoq Inatsisartut nunatta avataani ilisimaneqarnerulernerinut.

INATSISARTUT

Inatsisinut Ataatsimiititaliap Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq qinnuigaa siunnersuummut oqaaseqaateqaqqullugu.

Oqaatigineqartariaqarpoq suleriaasissap atuuttup Inatsisartut *mattutinngimmagit* nunanit allanit tikeraartunik oqaaseqartitsinissamut, tamanna kissaatiginartutut isigineqassagaluarpas. Taamaalilluni Inatsisartut Ataatsimiittarfiat ullumikkut ass. Inuusuttut Inatsisartuinik taallugit aaqqissuussisarnernut atorineqartareerpoq, tamatumunnga immikkut tunngavissaqarnissamik piomasaaqaateqarnissaq pisariaqartutut isigineqarsimanani. Tamatuma saniatigut nalinginnaasumik isumaasimavoq Inatsisartut Ataatsimiittarfiat aallaavittut ingerlatanut allanut atorineqartassanngitsoq Inatsisartut ataqqinassusiat eqqarsaatigalugu.

Taamaalilluni siunnersuutigineqartutut tunngavissiisuvimmik aalajangersakkamik ilanngussisoqarnissaa pissusissamisussaaq, taamaaliornikkut Inatsisartunit akuerineqassamat taamatut avataaneersunik qaaqqusanik oqaaseqartoqarsinnaanera Inatsisartut ataqqinassuseqarnissaannik piomasaaqammut naapertuuttuusoq. Inatsisitigut tunngaviissinikkut qularnaarneqassaaq, tamanna pisariaqalissappat, qaaqqusatut oqaaseqartussap oqaaseqarsinnaatitaanerata inatsisinut naapertuuttuuneranik pissusissamisunnngitsumik oqalliseqalernissaq pinngitsoorniarlugu.

Nunatta avataaniit tikeraartunik taamatut oqaateqartitsisoqartalissappat taamatuttaaq piomasaaqaataasariaqarpoq Inatsisartut *tamarmiusut* suliniummik tapersersuinissaat. Taamaalilluni Inatsisartut – Kalaallit Nunaatalu – ataqqineqarnerannik innarliinerusinnaavoq avataaniit qaffasissumik inissisimasumik tikeraartoqarpat Inatsisartunut oqaaseqarusuttumik, ilaasortat ikittuinnaat Inatsisartut ataatsimiittarfianni najuutissappata imaluunniit soqutiginninnerminnik takutitsissappata.

Tunngavissiisumik aalajangersakkami pissarsiviusumik ilaatigut makku ilanngunneqarsinnaapput:

- a. Inatsisartuni qaaqqusatut oqaaseqartussat Inatsisartut ataqqinassuseqarnerata isiginiarneqarnissaa eqqarsaatigalugu Siulittaasoqarfimmit *isumaqatigiittumit* siumut akuerineqareersimasassapput.
- b. Inatsisartuni qaaqqusatut oqaaseqartussat nunatta avataaneersut tikilluaqquneqartariaqartassapput pissusissanut ataqqineqarnissamullu piomasaaatit (allassimangitsut) nunanit allanit tikeraanut atuuttut naapertorlugit.
- c. Periarfissaqassaaq – pisoq apequtaalluni siulittaasoqarfiullu erseqqinnerusumik aalajangiinera tunngavigalugu – tikeraatut oqaaseqartussamik matoqqasumik ammasumillu ataatsimeeqateqarsinnaanissamut.

Taamaalilluni Suleriaatsimut Ataatsimiititaliap isuma tapersersornartippaa, Inatsisinullu Ataatsimiititaliamut kaammattuutigalugu allannguutissatut siunnersuummi Inatsisinut Ataatsimiititaliap suliarisaani tamanna pillugu siunnersuummik ilanngussisoqassasoq. Aalajangersagaq nutaq isumaqarnarpoq pissusissamisoornerpaamik Suleriaatsimi Kapitali 12-imut ilanngunneqarsinnaasoq.

Suleriaatsimut Ataatsimiititaliap tamatuma saniatigut uparuassuaa avataaniit tikeraanik Inatsisartuni oqaaseqartoqassatillugu oqalutseqarniarnikkut ajornartorsiuteqarsinnaassamat. Taamatut pisoqassatillugu iluaqutaasinnaassaaq oqaaseqartussap oqaasissai kalaallisuummut (qallunaatumullu) allanneqareersimagaangata taakku oqalutsinut tunniunneqartarnissaat.

Qulaani taaneqartut saniatigut: Suleriaatsimut Ataatsimiititaliap Siulittaasoqarfik isumaqatigaa Inatsisartut ataatsimittarfianni akunnermi apeqquteqarfiusinnaasumik piffissat oqaaseqarfiusinnaasut allanngartittariaqartut?

Siulittaasoqarfiup ulloq 26. marts 2015 ataatsimiinnerminni aalajangerpaa pingasunngorneq allortarlugu nalinginnaasumik akunnermi apeqquteqarfiusinnaasumi piffissat oqaaseqarfiusinnaasut allanngartinneqartariaqartut.

Piffissat taakku oqaaseqarfiusinnaasut maannamut piffissat oqaaseqarfiusinnaasut pillugit suleriaatsimut ilanngussami ilaatinneqarsimanngillat. Tamatumunnga pissutaagunarpog Inatsisartunut atatillugu akunneq apeqquteqarfiusinnaasoq suliniutaammat nutaaq, kissaatigineqarsimagunarluni akunnermi apeqquteqarfiu piffissat oqaaseqarfiusinnaasut aaqqissuussaaneratalu ingerlaavartumik allanngartinneqartarsinnaanissaat, suleriaaseq allanngartinngikkaluarlugu.

Taamatut aaqqissuussinerup allanngartinneqarnissaa suleriaasissamut siunnersuummi matumani siunniunneqarsimanngilaq. Taamaalilluni akunnermi apeqquteqarfiusinnaasumi piffissat oqaaseqarfiusinnaasut taakkulu aaqqissuunneqarneri inatsisartoqarnermi ulluinnarni suleriaasiusoq malillugu sulii siulittaasoqarfiup susassaqarfiinut ilaassapput.⁶

Suleriaatsimut Ataatsimiititaliap kissaatigaa aamma akunnermi apeqquteqarfiusinnaasumi piffissat oqaaseqarfiusinnaasut suleriaatsimi piffissat oqaaseqarfiusinnaasut pillugit ilanngussamut ilanngunneqassasut.

Pingasunngornerit allortarlugit Inatsisartunut ilaasortat Naalakkersuisunut ilaasortanut nalinginnaasunut akunnermi apeqquteqarfiusinnaasumik apeqquteqarsinnaanerannut atatillugu Siulittaasoqarfiup nalilersimavaa piffissat oqaaseqarfiusinnaasut atuuttut pissusissamittut atuutinngitsut.

Ullumikkut ilaasortap apeqquteqartup apeeqquteqarnissaanut minuttit marluk periarfissaritinneqarput Naalakkersuisunullu ilaasortap akissuteqarnissaanut aamma minuttit marluk periarfissaritinneqarlutik.

Ilaasortat minuttit ataatsip iluani apeqqumminnut malitsitut ataatsimik apeqquteqarsinnaatitaapput, Naalakkersuisup minuttip ataatsip iluani akisassaanik. Tamannali malitsitut apeqquteqarnissamut akissuteqarnissamullu periarfissaq atorineqanngikkaangami qaqtuguinnaq atorineqartarpoq.

⁶ Akunnermi apeqquteqarfiusinnaasumi piffissat oqaaseqarfiusinnaasut kisiisa eqqarsaatigalugit Siulittaasoqarfik maannamut taamatut piginnaatitaasimavoq. Piffissat oqaaseqarfiusinnaasut allat tamarmik suleriaatsimi aalajangersarneqarsimapput, taamalu Inatsisartunit namminernit taamaallaat allanngartinneqarsinnaallutik, naak aamma nalinginnaasumik akuersaarneqartaraluartoq pissutissaqartillugu Siulittaasoqarfiup sivilisinerusumik oqaaseqarsinnaanissamik akuersissuteqartarsinnaanerani, ass. saqqummiussissutit partiilluunniit oqaaseqaataasa sukumiinerusut saqqummiunneqarnissaannut. *Akunnermi apeqquteqarfiusinnaasumi* piffissat oqaaseqarfiusinnaasut qaqugukkulluunniit Siulittaasoqarfimmit aalajangerneqarsimasut Inatsisartunut ilisimatitsissutigineqartarput naqitaaqqiakkut Inatsisartut allattoqarfiata ingerlaavartumik nutartertagaatigut. Ullumikkut "OQAASEQARNERMI PIFFISSALIUSSANUT ALLATTOQARFIMMIT TAKUSSUTISSIAQ 2015 2015-imi marsimi nutarterneqartoq". Immikkoortoq 7 takuuk.

INATSISARTUT

Siulittaasoqarfiup nalilerpaa piffissaq apeqquteqarfiusinnaasoq minuttiniit marlunniit ataatsimut sivikillisinneqartariaqartoq. Apeqqutimmi amerlanerpaat aatsaat apeqqutigineqartarput minuttini marlunni oqaaseqarfiusinnaasuni sekundit kingulliit 15-it ingerlaneranni. Apeqquteqarnermillu akissuteqarneq sivilunerusarluni.

Suleriaatsimulli Ataatsimiititaliaq massakkumut isumaqanngilaq piffissat oqaaseqarfiusinnaasut atuuttut allanngortittariaqartut.

Ikinngutinersumik inuulluaqqusillunga

Lars-Emil Johansen

Suleriaatsimut Ataatsimiititaliap Siulittaasua

Assilinera: Siulittaasoqarfik